

naša zvezda

Študent gre k maši

Kaj je daritev svetle maše?

Nekaj nadvse svetega. Ni zgolj spomin na krvavo daritev božjega Sina za nas; ni zgolj slika tega, kar je bilo. Isti je še vedno, ki daruje; isti je dar, ki ga daruje; ista je ljubezen, s katero daruje — samega sebe Bogu Očetu za nas.

To je daritev svete maše, gledana z očmi vere.

Kaj pa je ta nadvse vzvišena daritev v naših očeh, v očeh slovenskega dijaka?

Kako gledaš nanjo ti, ki to čitaš?

Kolikokrat in kako se je udeležuje slovenski dijak? In kolikokrat in kako ti?

Vemo, da je mnogo slovenskih dijakov, ki niso niti ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri maši. Njih število, pravi, narašča. Deloma nosijo krivdo starši, ki jim ni dosti mar, ali gredo njih otroci v cerkev ali ne. Vsaka malenkost pride prav v opravičilo. Ni tako redko, da mora sin z očetom na izlet. Včasih se sinovi staršem zlažejo: namesto v cerkev jo zavijejo drugam. Kadar morajo, se pač udeleže šolske maše; a kako?

Med tistimi pa, ki redno hodijo k maši ob zapovedanih dneh, jih je kaj, ki bi tudi med tednom šli? Mnogim kaj takega niti na misel ne pride. Drugi zopet, ki so dobro vzgojeni in poučeni, katerim niti na misel ne pride, da bi kdaj opustili svojo nedeljsko dolžnost, pridejo tudi ob delavnikih v cerkev. So številni? Gotovo je, da tudi njih število raste. Vedno več je dobrih kongreganistov, ki gredo ob nekaterih dnevih v tednu k sveti maši in obhajilu. Nekaj pa jih je, ki gredo vsak dan.

V naših številnih zavodih so seveda vsi gojenci vsak dan pri sveti maši. Toda kaj je sveta daritev v njihovih očeh, pokažejo počitnice in leta, ki sledijo zavodska leta. Pokaže naj pa tudi način, kako se udeležujejo svete maše!

To je drugo težko, splošno vprašanje: kako?

Kaka pobožnost vlada pri šolskih svetih mašah? Se je udeležujejo vsi sicut decet — kakor se spodobi za tako vzvišeno, tako nadvse sveto dejanje, kakor je sv. daritev? Vsak dijak pač ve, kako je na njegovem učnem zavodu. So, ki povedo: »Pri nas je tako, da bolje biti ne more.« So pa tudi, ki težijo: »Pri nas je žalostno.«

Kako so pri maši tisti, ki pridejo iz lastnega nagiba in radi k nedeljski šolski maši? Moremo li vsaj o njih trditi, da

so z razumevanjem, pobožno pri sveti daritvi, sicut decet? Imajo li dovolj moči, morejo li biti zbrani sredi okolja, ki jih neprestano moti, sredi tovarišev, ki — recimo — poleg njih kupčujejo z znamkami in delajo dovtype?

Zanimivo bi bilo vedeti, ali dobri pri maši samo molijo, ali pa molijo mašo, to je, če v svojih molitvah spremljajo daritveno dejanje? Zdi se, da uporablja dijak, ki je vajen recitiranih skupnih svetih maš, tudi kadar je sam, cerkveno mašno besedilo. Večina ima pri roki knjižice, ki vsebujejo le eno mašo. Težko, vedno teže pogrešamo slovenski misale!

Tisti, ki se ne poslužujejo mašnega besedila, molijo očenase ali pa rožni venec. Sicer pa rabijo molitvenik v glavnem le še za spovedne in obhajilne molitve ter pesmi.

Kako nujno torej potrebujemo pouka in razlage mašnega besedila, da ga bomo znali praktično in koristno uporabljati!

To velja še posebno za ministrante. Prepušteni samim sebi so v nevarnosti, da zgubijo vsako pobožnost pri maši, zlasti če strežejo vsak dan.

Zavedajmo se, da je način, kako se udeležujemo presvete daritve, merilo naše verske zrelosti! Če kdo, se moramo mi, kongreganisti, usposobiti, da smo pri maši vedno tako, kakor se spodobi za kristjana in za tako vzvišeno dejanje, in da se je udeležimo, kadarkoli moremo.

Bodimo sami na višku in bodimo apostoli sv. daritve med tovariši. To terja ljubezen Kristusova od nas.

P. Vrtovec S. J.

Kaj pomeni meni sveta maša

To je gotovo, da v svojem življenju sovražim vse polovičarstvo. Kar storim, bom storil pošteno, kakor je treba, z vsem srcem.

Ne le na zunaj, površno ali samo na pol.

To mi je molitev: tih trenutek, ko pustim vse drugo in se samo pogovarjam s svojim dobrim Bogom. Iz srca, kakor z najboljšim prijateljem.

In če se sklonim pred Bogom, vem, zakaj se. In če poklekнем, poklekнем odločen in vzravnán: čutim, kaj to pomeni — človek na kolenih, pred svojim Bogom. In če sklenem roki, se mi zdi, da hočem stisniti k sebi pol nebes in pol večnosti.

Tako imajo celo majhni gibi zame globok pomen.

*

Nekaj izrednega je zame daritev.

Zamislim se včasih v prva tisočletja. Kako so takrat darovali! Ne le tisti, ki so častili pravega Boga, celo pogani svojim bogovom. Ljuba je bila mlademu pastirju najlepša ovca; pa jo je odbral in žrtvoval Gospodu. Vedel je: ta žrtev je več od besed. Vesel je bil mlad lovec svojega plena, a najboljše je prinesel Bogu. Drug je daroval s svojega polja in vrta. A vsak — od mladega fanta do upognjene starke — je čutil, da je treba Bogu nekaj žrtvovati.

Ne vem, če bi bili mi danes tako pripravljeni žrtvovati.

A veliki četrtek je prinesel čudovito spremembo. Vse žrtve dotlej so bile velike, res iz ljubečega srca, a vendar niso imeli ljudje drugega kot majhne zemeljske stvari. Na veliki četrtek nam je dal Jezus novo daritev, novo žrtev: sebe samega.

Svoje življenje nam je dal: svoje Telo in svojo Kri.

In naročil nam je, da moramo Njegovo daritev ponavljati — v Njegov spomin.

Zato so se zbirali prvi verniki dan za dnem — pri lomljenju kruha.

Zato je Jezusova daritev ostala središče vsega našega verskega življenja.

In jutro za jutrom so ljudje prihajali darovati: in njihova žrtev ni bil samo bel golob ali ovca ali sad, darovali so Jezusa samega, kakor je hotel On.

Tako je tudi meni ta daritev nekaj silno svetega.

Velikokrat se pogovarjam, tiho pogovarjam z Bogom. A ljubezen hoče tudi žrtvovati, in posebno mlad človek hoče žrtvovati, veliko in brez obotavljanja in premisleka.

Takrat grem k oltarju, čisto blizu. K daritvi. In se mi zdi, ko duhovnik dvigne belo hostijo: v svojih ubogih dlaneh nosim Boga, nosim Jezusa, da se mi molitev sama iztrga iz srca: »Vse ti dam, Gospod, sebe samega, svojo dušo in telo, čisto vse — a tu imaš Njega, ki presega vse: Jezusa.«

In čutim, da Bog jemlje Jezusa iz mojih rok.

A Bog me ne pusti praznega. Kaj bom sam, če še tako močan.

Jezusa samega mi hoče vrniti.

Samo odpreti moram svoje srce: že zveni k obhajilu, že prihaja Jezus.

To je lepše, kot je bila cvetna nedelja: ponosna mlada duša sprejema svojega Gospoda.

Kako dober in močan je moj Bog!

*

Odkar vem to, me srce kar sili v cerkev, jutro za jutrom. Ne morem obsedeti kje tam zadržati. Darovalec mora biti blizu oltarja.

Ne morem misliti in moliti kaj drugega kot daritvene molitve.

V teh molitvah čutim, da nisem sam. Da nas je množica v cerkvi in smo vsi enega srca okrog svojega duhovnika, darujoč Jezusa.

In se zavedamo medsebojne ljubezni in medsebojnih dolžnosti, ko vsi Jezusa sprejemamo v srce. Nimamo ozkih razgledov, temveč široke.

O, ali si morete misliti kaj lepšega: Božje jutro je zaslajalo: mlad človek pa daruje in nosi in sprejema Jezusa...

„Kraljevo duhovstvo, svet narod...“

(Kako naj bom pri sv. maši.)

Da so tudi verniki »izvoljen rod, Kraljevo duhovstvo, svet narod« (1 Petr 2, 9), to hoče Cerkev danes v nasprotju z naturalističnim svetovnim pojmovanjem vedno bolj poudariti in dvigniti navidezno nepomembno v pomembno in obdati s svojim sakralnim posvečenjem. Hoče ljudem povedati, da so tudi oni poklicani, da vrše apostolat v Cerkvi, in da so tudi oni deležni duhovstva Kristusovega. Kraljevo duhovstvo so, ne v tem pomenu, kakor da je v njih mašniška oblast, samo v manjši meri; ampak samo kot udje mističnega telesa Kristusovega so deležni tega duhovstva. Udeležujejo se božje službe, kakor to pristoji živim udom v organizmu sv. Cerkve. Verniki prinašajo darove: mašnik darove posvečuje. Verniki uživajo posvečene darove, prejemajo sv. obhajilo, ki jim ga deli samo mašnik.

Ideja splošnega duhovstva zveni skozi vso liturgijo: pluralne oblike v molitvah sv. maše pomenijo aktivno udeležitev vernikov pri duhovnikovi daritvi. »Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna Bógu Očetu vsemogočnemu.« — Pred povzdigovanjem moli mašnik za vse okrog stoječe, ki z njim sodarujejo, »za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje«. Potem zopet: »To daritev svojih služabnikov in vse svoje družine sprejmi milostno...«

Podobne misli razvija dr. Engelbert Niebecker v svoji najnovejši knjigi: »Das allgemeine Priestertum der Gläubigen«. Vsak človek, ki je prejel zakrament sv. krsta in sv. birme, je deležen duhovništva Jezusa Kristusa. Ne sicer tistega duhovništva, ki je zvezano z javno duhovniško službo ali z duhovniškim posvečenjem, ki je od Boga dano samo nekaterim, ki

so posebej izvoljeni in v duhovnike od škofov posvečeni — toda kljub temu so deležni resničnega duhovništva, ne samo simboličnega, ampak neposrednega v Kristusu in po Kristusu, večnem Velikem Duhovniku. To dejstvo dokazuje avtor iz sv. pisma, iz nauk očetov in iz cerkvene prakse.

Vsak vernik je osebno aktiven sodelavec pri sv. maši, ne samo pasiven poslušalec. Ta osebna daritev je tem bolj intenzivna, čim bolj vernik pri daritvi pazljivo sledi vsem svetim dejanjem, s tem da moli skupaj z mašnikom vse molitve, da gre k darovanju s svojim darom, da prejme sv. obhajilo itd.

Duhovska oblast laikova je vezana in odvisna od posvečenega duhovnika, ki javno daruje sv. mašo, kot uradni zastopnik sv. Cerkve, kot liturgična oseba, ki dela v imenu Cerkve in v imenu Jezusa Kristusa in v moči one sv. oblasti, ki jo je prejel po ordinaciji.

Najvažnejša zakramenta sta torej v tem oziru sv. krst in sv. birma. Najbolj pomemben je torej trenutek prejema teh dveh v vernikovem življenju. Kot se duhovnik rad spominja svojega posvečenja, tako se mora tudi vsak vernik rad spominjati svojega posvečenja v Kraljevo svečeništvo.

Dejstvo laičnega svečeništva pa obsega tudi dolžnost, ko svojo oblast izrabi v svojo in v korist bližnjega. Sv. Cerkev je to dolžnost pobilže razložila in avtoritativno določila, da mora vsak kristjan vsako nedeljo in vsak praznik osebno izvršiti svojo svečeniško oblast, t. j. da se osebno udeleži sv. maše in sodaruje z duhovnikom zase in za svoje bližnje. Hoče tudi, da z duhovnikom sodeluje tudi izven maše — v apostolatu.

L. j. Zabkar.

Kraljevo znamenje

Zadnjič sem štel, kolikokrat na dan naredim znamenje sv. križa. Vsaj dvajsetkrat bi ga moral, če ob delavnikih, če sem količkaj kristjan. Zjutraj, pri jedi, pri pouku, zvečer. Če je nedelja ali grem v cerkev, se število mojih križev vsaj podvoji. Kolikokrat pa se duhovnik pokriža pri maši, bo pa težko prešteti. Poskusi kdaj in misli, zakaj je tako.

Štej, mimo koliko križev ob poti greš v šolo. Na vsakem zvoniku je, v znamenjih, na vratih in še marsikje. Če

si bil na izletu, si se moral kar zapored odkrivati — če si se! Preštej pa, recimo, križe, ki so v eni sami cerkvi! Povsod, povsod: kraljevo znamenje križ stoji...

Kaj nam je križ?

1. Ara crucis — križ je žrtvenik, na katerem je bila opravljena krvava daritev za odrešenje vseh duš. Križ je bil prvi oltar našega zveličanja. S krvjo je bil oblit in prepojen. In Jezus, naš veliki duhovnik, je moral ta oltar deloma sam prinesiti na Golgoto, da so ga potem drugi kot brezmadežno jagnje dali nanj.

Se spomniš tega, kadar greš mimo križa ali ga delaš? Ali ga pozdravljaš kot simbol tudi tvojih žrtv? Ali ga delaš z zavestjo, da se s tem posvečuješ žrtvi. Križ mora biti tudi zate žrtvenik, ki te opozarja, da križaš svoje meso s poželenjem vred. Kadar se pokrižaš, sprejemaš nase dolžnost, žrtvovati se, zatajevati se, da živiš s Kristusom.

2. Vexilla Regis — Kraljevo bandero je križ, znamenje njegove in naše zmage. Na veliko noč bomo peli: »Smrt in življenje sta se bojevala v prečudnem dvoboju, Gospod življenja je mrtev in živ kraljuje!« In v brevirju bodo duhovniki molili: »Križani je od

Dragi Marijan!

Si moreš misliti slovenskega študenta, ki nima srca za svojo nebeško Mater? Kakšna puščoba mora biti v takšnem človeku! — O kongreganistu pa velja, da ljubi Marijo in ji služi, ker mu je dvakrat mati in gospa.

V postnem času, ko se spominjamo na bridko trpljenje in smrt našega Odrašenika, ne moremo pozabiti na bolečine, ki jih je tudi Marija prestala z Njim za nas.

Veš, kako si predstavljam Tvojo pobožnost in ljubezen do Nje v teh dneh?

Živ si, vesel in zdrav in včasih tudi poreden. Poznam pa tudi Tvoje srce. Morda si ravno ne maziliš glave — dasi je rečeno v evangeliju! — vendar nisi čmeren, tudi v postnem času ne, da bi pokazal tako ljudem svojo pobožnost.

Kljub vsemu pa se zaveš sredi dnevnega vrveža, obstaneš in se spomniš z ljubeznijo svoje žalostne Matere.

Morda se to zgodi na ulici, ko se v gruči veselih tovarišev vračaš iz šole domov in skočiš nenadoma v cerkev. Ko si pozdravil svojega Jezusa v tabernakelju, poklekneš še pred sliko Matere sedem žalosti. Pogledaš vanjo, si pokriješ z rokama obraz in izmoliš kratko prisrčno molitev. Morda pa nič ne govoriš, samo misliš in veš: zame si trpela, da bi bil dober in srečen... Zame in za toliko drugih, ki morda tega niti ne vedo, ali sploh ne pomislijo na to... Potem naglo vstaneš, jo pozdraviš in greš. Tvoj obraz ima spet navaden izraz, je vesel in prav nič čmeren, smeješ se, študiraš in skačeš in včasih si poreden. Vendar si sveto sklenil v svojem srcu: vsaj majhno odpoved, kakšno dobro delo, premagovanje ali žrtev bom daroval vsak dan svoji Materi, ki je trpela zame pod križem... In skoraj vsak dan si zvest svoji obljubi.

Morda pa se to zgodi med učenjem, ko zagledajo Tvoje oči sliko Žalostne Matere božje, ki si jo v začetku postnega časa postavil predse na mizo.

Ali pa se zgodi zvečer, ko se odpravljáš počival, ko si opravil svoje kratko spraševanje vesti in moliš kleče svojo kongregacijsko molitev. — Ali pa zjutraj, ko si skoraj neopaženo smuknil iz postelje in tiho odšel v cerkev k sveti daritvi in k obhajilu.

Dragi moj fant, kako sem Te vesel! Dodajem samo še svetopisemsko besedo: »Tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil.«

Chesterton o spovedi. V svojem »Dnevniku« je Ch. zapisal tole sodbo o katoliški spovedi: »Če me kdo vpraša, zakaj sem postal katoličan, mu ne morem in nikdar ne bom mogel drugače odgovoriti kakor to: »Zato, da se greha rešim! Zakaj nobene druge vere razen katoliške ni, ki bi si mogla prisvajati pravico, da grehe odpušča. Dosledno po tem nauku, ki ga mnogi kar ne morejo pojmiti, uči katoliška cerkev, da enkrat obžalovani in spovedani greh dejansko izgine s sveta in da grešnik lahko začne

popolnoma novo življenje. Katoličan je po dobro opravljeni spovedi zopet svoboden in vesel stopa v novo, jasno jutro svojih otroških dni. Katoličan veruje, da ga je Bog v temni in zatohli hišici spovednice v resnici spet sprejel za svojega otroka. Zopet se mu zdi, ko da bi imel komaj pet let. Preteklost ga več ne straši, četudi je že ves siv in nadložen. Ni moj namen, da bi branil tozadevni cerkveni nauk. Poudarjam le dejstvo, da je ta nauk moje življenje od začetka do konca tako obžaril, kakor ga ne bi mogla nobena svetna znanost.« Chesterton, izg. Četrtn, roj. 1874, je bil najslavnejši katoliški pisatelj naših dni. Po poklicu je bil novinar. S 50 leti je iz anglikanske cerkve prestopil v katoliško. V veliko žalost vsega katoliškega sveta je umrl mnogo prezgodaj — v juniju 1. 1936. V slovenščino je, kakor znano, preveden njegov roman »Četrtek«. Lepo o Chestertonu piše naša knjiga »Pregled svetovne literature«, str. 285.

Iz Belgije

Msgr. Heylen, škof v Namurju, je prosil za posebnega patra jezuita, ki bi se popolnoma posvetil Mar. kongregacijam v njegovi škofiji. — Novembra 1936 pa je naslovil na svoje duhovnike okrožnico, v kateri priporoča pospeševanje MK takole: »Pričakujemo, da se bo versko življenje v 425 Mar. kongregacijah naše škofije poglobilo. Pričakujemo tudi, da bo imela kmalu vsaka župnija, vsi stanovi in vsak zavod svojo MK, da se tako uresniči želja sv. očeta.«

DMK na jezuitskem zavodu v Bruslju je slavila 8. dec. 1936 stoletnico svojega obstoja. Iz te MK so izšle mnoge vodilne katoliške osebnosti; med njimi so državni poslanci, ministri, generali itd. Sedanji podpredsednik in prejšnji predsednik senata sta člana te kongregacije. Cerkev je dala moše, ki so umrli v duhu svetosti, n. pr.: kardinal Merry del Val, salezijanski pater Mertens in p. Adolf Petit S. J. Izmed zadnjih 29 načelnikov te MK jih je 15 izbralo duhovniški poklic. — Spominski slovesnosti je predsedoval pomožni škof iz Mechelna, Carton de Wiart, tudi sam član te MK. Pri skupnem sv. obhajilu je med prvimi pristopil k božji mizi baron Pavel Verhaegen, častni predsednik kasacijskega sodišča in najstarejši živeči načelnik kongregacije.

Na istem zavodu izhaja kongregacijsko glasilo za dijake: »Foyer Notre-Dame«. To je mesečnik za notranje in marijansko življenje, v priročni žepni obliki. Med drugim prinaša tudi nekaj misli za premišljevanje za vsak dan. — Letno stane 5 fr. Naslov: Bd St-Michel, 24, Bruxelles.

»Acies ordinata«, splošen kongregacijski list, ki ga izdaja v Rimu Secret. Centr. Congr., izhaja posebej v petih jezikih. Od slej ga lahko naročijo voditelji MK. Stane 25 L. Naslov: Roma-113, Borgo S. Spirito, 5.

mrtvih vstal in nas je odrešil. Označuje narodom, da Gospod vlada s križa.«

Cesar Konstantin je videl na nebu to znamenje in ponoči v viziji videl Kristusa — in zmagal je, ko je dal narediti Kraljevo znamenje na zastave. Kot znamenje zmage in časti je bilo kmalu potem kovano na novcih in vpečljano povsod v javnosti.

Zapiši si to znamenje v srce, v misli in želje! Veruj v to odrešujoče in zmagovalno znamenje! Ali kdaj poješ pred njim: »Kristus kralj, Kristus zmagovalnik, svetega križa nam gospoduj!« Ali ga delaš na začetku vseh svojih pisem, ka-

kor so delali včasih dobri kristjani? Ali ga imate pri vas doma v časteh, lepo okrašenega v kotu? Bodi apostol tudi doma! Ali ga imaš pri svoji postelji z blagoslovljeno vodo vred?

3. Venite, adoremus! Pridite, molimo! Na veliki petek je najbolj pretresljiv obred odkrivanja sv. križa. Duhovnik poje: »Eccc lignum crucis, in quo salus mundi pependit. Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.« Zbor odpeva: »Venite, adoremus. Pridite, molimo!« Ta dan pred križem poklekamo na obe kolena.

Ga ti častiš? Greš v postu h križevemu potu? Greš mimo križa ob potu

brez pozdrava in kratke molitve v srce? Poskrbiš včasih za lučko pred križem v vaši hiši? Za veliki petek jo preskrbi!

Včasih so kristjani na trame križa zapisovali grški besedi: fos — luč in zoe — življenje. To nam je križ: vir luči in življenja v Bogu. Zato pa: Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.

Pogani vseh časov se branijo križa, mi pa ga objemamo in gremo za njim kakor v procesiji. To je naš zmagovalni pohod! Mi zmagovalci! Ave, Rex noster! Pozdravljen, naš Kralj, s križa vladajoč!

Fanta s farme

Povest iz zapuščenega kota Vaccaria

(Dalje.)

Sam je moral biti, spet je moral najti samega sebe. Težavno so stikali njegovi možgani za prijateljevimi besedami, ki jih je bil slišal sinoči in davi, in za vsemi lepimi slikami.

Kadar se večerno sonce naglo spreminja in še enkrat oblije nebo in zemljo z vsemi barvami; kadar začne divjačina bolj potihem tekati in je pesem osamljene reke bolj glasna, da izdaja marsikako plaho skrivnost, ki o njej podnevi ni nikoli spregovorila, tedaj se razraste pampa, razraste do neskončnosti.

Ce se zazre oko le v gibajočo se puščico, ki jo spremeni polmrak, da je še bolj ravna, še bolj enolična, breztelesna, in se v sivini, ki dobiva več in več sene, nevidno izgublja proti nebu, tedaj zmanjša samotnega človeka vse tisto, kar je velikega, nepojmljivega. Človek je primoran, da preide v oblast večnosti; razgrnejo se mu tenčice, ki so ga zastirale podnevi, ko je delo in vrvež, in osvobodjena, zbujena duša se dvigne k Bogu. V večernem odsevu je samotna pustinja pokojna, mirna.

Nekatere, dobre, dviga. Tišina, ki govori, jih poživlja. Druge, ki se sami s seboj ne smejo srečati, pa potlači, jih razbiča, da blazno pobegnejo tjakaj, kjer jim zabava zamori notranje glasove, kjer prebivajo ljudje brez vesti.

Roberto je večkrat gledal to neskončnost in časih mu je odprla dušo. Bili so večeri, ko je bilo v njem tako tiho in čudno. Zazdelo se mu je, kakor bi bil nekje potihem na varnem. Tedaj se je izogibal očetu in hlapcem, zaprl se je v svojo kamrico in se zagledal v nočno, zvezdno nebo.

Večkrat pa odseva domovinskih poljan ni videl, ni spoznal. Tedaj je glas kipeče krvi prepil hvalnico narave. Takrat ni bil nič več človek.

Pa so prišle tudi ure, ko se je ob pogledu na to svečanost vse uprlo v njegovi duši; ko so iz pustinje prihajali glasovi, ki so ga obtoževali in svarili. Tedaj je zbežal, pribežal domov in pozno v noč poslušal robate pogovore hlapcev.

Tudi nocoj mu veliki mir ni podelil pokoja. Čim je začel upati, da se pomiri; čim so mu v duši zabrnili glasovi, ki jih po doživetju pri Barbalhu ni hotel slišati, ni mogel več slišati, pa je že izpodbodel konja, že je moral brez miru divjati okrog, divjati še in še, dreviti k očetovi farmi, kjer ga je pričakovala praznost.

Kaj mu je prinesel ta dan? Razmrcvaril ga je, mu zbudil hrepenenja, ki so bila nedosegljiva. Miru pa ni bil deležen.

In v pozni noči, ko ni ne spal ne bdel, tik pred pričetkom velikega nočnega pohoda je hotela ugasniti še poslednja svečka upanja.

Preden se bodo na tem vrtu spet razcvetele rože, bo še dolga zima!

5. Prijatelja

Zdelo se je, da sta se le zato sešla, da bi molčala.

Povedal mu je, kako se je bal, da ga oče ne bo pustil, pa je bil tako dober, da ga je. In zdaj? Preveč je moral misliti o tovarišu, ki je zdaj ležal pred njim v travi, se naslanjal na komolce in podpiral glavo z rokami. Včeraj mu je rekla mati: »Kiko, to je bil sin lovca na Indijance!« Prej je le vedel, da se imenuje Robert in da je že kot otrok videl Evropo.

Ribeirov sin? Le malo je doslej slišal o tem lovcu in njegovem sinu, zakaj oče je pazil na vse, karkoli se je bližalo njegovim otrokom. A že to je bilo dovolj, celó preveč.

Ko si je Kiko belil glavo, kaj bi govoril, in ko se mu je dozdevalo vse narobe in kar nič prav, karkoli se mu je podilo po glavi, je bil Robert sama, mirna zadovoljnost. Njemu je bilo že zadosti, da se je mogel odpočiti pri človeku, ki je čutil z njim, dasi nista dosti govorila. O, kako bi rad govoril o tem in onem! Kako rad bi pripovedoval o načrtu farmarjev, o svoji besni jezi in kako je bil zvečer doma ves obupan. Govoril bi o tem, kako je danes zdvajal, ali bi pojezdil ob dogovorjeni uri h Kiku ali ne — in kako je slednjič vendarle prišel in da mu je tako dobro pri njem, da bi mu rad podaril svojo ljubezen, edino ljubezen, ki jo more komu izkazati.

Toda vsega tistega, kar se je zgodilo, ni smel povedati, vsega drugega pa — kar je nežnega — kaj takega pa fant sploh ne pove!

Mahoma se je zasukal na tleh, se usedel, z rokami se oklenil kolen, ki jih je potegnil k sebi, in dejal:

»Kiko, povej, kaj si pravkar mislil?«

Spričo tega nepričakovanega vprašanja je zalila temna rdečica dečkov obraz. Nehote je odprl usta in jih spet zaprl, kakor da bi moral najprej globoko zavzdihniti. Rekel pa ni besedice.

»Ali mi nočeš povedati?« je prosil Robert z mehkim glasom.

»Prosim te, povej!« — O, kako je sicer Robert težko spregovoril te dve besedici! A spričo dečka ju je tako lahko izrekel; spričo njega, ki bi mu rad služil in bi rad sprejemal darove od njega!

Dečku so stopile solze v svetle, otroške oči.

»Daj, da molčim o tem, prosim... bolelo bi te!«

Te poslednje besede in pogled v Kikove oči so le preveč razločno razodele Robertu, kaj napolnjuje dečkovo dušo.

Torej so tudi tega zmedli z besedami o njem, da ga obsoja? Zdaj vidi tudi ta poslednji le še njegovo sramoto. In čeprav je prijazen z njim, je ta prijaznost ko miloščina, ki jo podarimo siromaku,

ki se ne sme zavedati nobenih svojih pravic.

Neskončna utrujenost je obšla Roberta.

»Povej!« — prav hripav je bil njegov glas — »samo to te prosim, povej vse!«

Robert je občutil: zdaj bo leglo v grob še to edino upanje, o katerem je menil, da mu bo v oporo.

Ko tovariš še zmeraj ni spregovoril in se je ihteč boril sam s seboj, se je vrgel po tleh, tiščal z glavo v travo in se zagrebel s prsti v trde, položene šope. Grenko je, če se mora človek odreči poslednjemu upanju.

Kiko je planil kvišku, pokleknil poleg njega, poiskal njegovo roko in mu skušal dvigniti glavo. Ah, nikoli se ne bi upal prositi ga, da bi bil njegov prijatelj, saj se je bal, da bi ga Robert odklonil, Robert, ki se mu je zdel toliko večji in pametnejši!

»Če ti že moram povedati: hlapci so mi včasih pripovedovali take reči o tvojem očetu —«

»In tudi o meni!« je sunkoma izustil Robert in planil kvišku. Navidezno je bil mrzel in miren, a v njem se je vse kuhalo od razburjenja. »In tudi o meni! Le kar povej! Vse povej! Prav nič me ne boš s tem ranil!«

Zdelo se je, kakor bi si moral bodelo, ki se mu je zasadilo v srce, s surovim udarcem s pestjo poriniti še globlje v rano; kakor bi moral popolnoma zadušiti tlečo iskro, ki je bila njegoveму srečju življenjskega pomena.

»Res, tudi o tebi,« je oklevaje spregovoril Kiko, ki ni prav do dna razumel tovariša in ki mu še ničesar ni tako pretreslo duše, tako globoko pretreslo, da je hipoma vzkliknil:

»A jaz tega ne verjamem, Robert, veš, ne verjamem! Saj ni vse skupaj nič res, saj so te le obrekovali!«

Robert je stopil odkrito predenj in se žalostno zazrl vanj.

»Kiko, karkoli si slišal o meni, je resnično, in še hujše stvari o meni so resnične. Saj nisem bil prav pri pameti, ko sem upal, da ti vse to skrijem. Dobro, da je zdaj vse razodeto in da ni dalj časa trajala prevara.«

Rad bi bil nedolžnemu dečku stisnil roko v slovo, vendar si ni upal, da bi mu ponudil desnico. Po vsem telesu je vzdrtel, naglo se je okrenil in hotel odjezditi. Tedaj mu je Kiko prestrigel pot in ga močno zgrabil za obe roki.

»Naša Zvezda«

Izdaja jo Škofijsko vodstvo DMK v Ljubljani in Mariboru (dr. T. Klinar).

Urejuje jo p. V. M. Vrtovec S. J. Izhaja ločeno za dijake in diakinje, 14 dnevno med šolskim letom, 1. in 15. dne v mesecu.

Stane: celoletno 1936/37 za oba dela 30.— Din, celoletno 1936/37 za en del 15.— Din, posamezna (ločena) številka po znižani ceni za dijake 50 Din.

Uprava: Ljubljana, Streliška ul. 12/II (Ljudski dom).

Rokopise naslavlajte na: Uredništvo NZ, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Tisk. Jugosl. tisk. v Ljubljani (K. Čeč).